

รายวิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส21103

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถาน

ครูผู้สอน

ครูอลงกรณ์

เดชะ

ครูสุธิมา

โรจนวิศิษฐ์

การบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถาน

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านความรู้

1. บอกความสำคัญของศาสนสถานได้
2. ยกตัวอย่างการบำเพ็ญประโยชน์ศาสนสถาน

ของศาสนาตนเองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านทักษะกระบวนการ

นำเสนอความสำคัญและการบำเพ็ญประโยชน์
ศาสนสถานของศาสนาตนเองได้

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

- ✓ คุณลักษณะเฉพาะ

ตระหนักถึงความสำคัญของการบำเพ็ญประโยชน์
ศาสนสถาน เพื่อให้ศาสนสถานดำรงคงอยู่ตลอดไป

จุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม

ด้านคุณลักษณะ

✓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา

สื่อวีดิทัศน์นี้มีอะไร

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง ชาวบ้านล้อมจับโจรขโมยรถเข็นวัดเถียงคอเป็นเอ็น |

คุยข่าวเย็นช่อง8 | 3 พ.ค. 2565

เผยแพร่โดย ข่าวช่อง 8

เผยแพร่วันที่ 3 พฤษภาคม 2565

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=gpKx80cvpy0>

- 1) ในสื่อวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้รับชมมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น
- 2) นักเรียนคิดว่า การกระทำนี้เป็นการกระทำที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร
- 3) จากสื่อวีดิทัศน์ นักเรียนคิดว่า การกระทำนี้ เป็นการบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่วัดหรือไม่ อย่างไร

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
ระบบทะเบียนวัด

วัดมีพระสงฆ์ทั่วประเทศ				43,337	วัด
	มหานิกาย	38,814	วัด		
	ธรรมยุต	4,484	วัด		
	จีนิกาย	16	วัด		
	อนัมนิกาย	24	วัด		
พระอารามหลวง				311	วัด
	มหานิกาย	248	วัด		
	ธรรมยุต	63	วัด		
วัดราษฎร์				43,027	วัด
	มหานิกาย	38,566	วัด		
	ธรรมยุต	4,421	วัด		
	จีนิกาย	16	วัด		
	อนัมนิกาย	24	วัด		
วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา				26,431	วัด
วัดที่ไม่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา				16,907	วัด

วัดทั่วประเทศในปัจจุบันมีมากกว่า 40,000 วัด บางวัดมีขนาดใหญ่ บางวัดมีขนาดปานกลาง บางวัดเป็นพระอารามหลวง บางวัดเป็นวัดราษฎร์ บางวัดตั้งอยู่ในเมือง บางวัดตั้งอยู่ในชนบท นอกจากนี้วัดยังประกอบด้วย ถาวรวัตถุต่าง ๆ ได้แก่ อุโบสถ วิหาร ศาลาการเปรียญ หอระฆัง กุฏิ เป็นต้น ถาวรวัตถุเหล่านี้จัดว่าเป็นสมบัติที่ชาวพุทธจะต้องช่วยกันดูแลทำนุบำรุงรักษา ให้ดำรงอยู่ต่อไป

การบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถาน

ความสำคัญของศาสนสถาน

วัดเป็นที่พึ่งทางจิตใจ

เป็นที่ให้ชาวบ้านเข้ามาแสวงหาความสงบ
หรือรับฟังคำสอน คำปรึกษาเพื่อแก้ปัญหาชีวิต

วัดเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรม
เกี่ยวกับสาธารณูปโภค ตลอดจนส่งเสริมอาชีพ

“วัดโลกโมฬีสร้างอาชีพ”

www.chiangmainews.co.th   @chiangmainews

การบำเพ็ญประโยชน์

**(1) ทอดผ้าป่า ทอดกฐิน หาทุนทรัพย์ไปช่วยสร้างอุโบสถ
วิหาร หรือศาสนสถานอื่น ๆ ตามความจำเป็นและความต้องการของวัด**

(2) ให้ทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร
หรือจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัยเกี่ยวกับการศึกษาให้

**(3) จัดหาผู้เชี่ยวชาญช่วยอบรมวิธีการใช้สื่อและอุปกรณ์ที่ทันสมัย
รวมทั้งระบบการจัดการเอกสารให้แก่พระภิกษุสามเณร**

(4) คุณแลมให้ผู้ใช้วัดเป็นสถานที่ประพาศติมิชอบ
หรือใช้วัดเป็นแหล่งทำมาหากิน หาผลประโยชน์
เพราะวัดควรเป็นที่สงบ เป็นที่พักใจของผู้เข้าไปเยือน

**(5) ชักชวนกันไปทำบุญ รักษาศีล
เจริญภาวนา โดยเฉพาะในวันสำคัญทางศาสนา**

การบำรุงรักษาวัด

**(1) การก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ตกแต่ง
วางแบบแปลนศาสนสถานและศาสนวัตถุ รวมถึงการสร้างพระพุทธรูป
สร้างศาลาสวดศพ และเมรุเผาศพ ซึ่งเป็นงานที่ต้องใช้ทั้งแรงงาน เงินและความคิด**

(2) ช่วยสนับสนุนค่าใช้จ่าย จัดหาทุน ทรัพย์สิน เครื่องมือและอุปกรณ์
ที่ทันสมัย สำหรับการบำรุงรักษาศาสนสถานและศาสนวัตถุให้วัด

(3) จัดให้มีการเรียนการสอนพระปริยัติธรรม หรือส่งเสริมให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในวัด
ศึกษาพระปริยัติธรรมตามความเหมาะสม เช่น ถ้าเป็นพระภิกษุสามเณรให้เรียน
นักธรรมเปรียญธรรม ถ้าเป็นศิษย์วัดให้เรียนธรรมศึกษาและศาสนพิธี
พร้อมกับสนับสนุนค่าใช้จ่ายและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้

(4) ส่งเสริม สนับสนุนวัดทั้งกำลังเงินและกำลังกาย
จัดงานการกุศลประจำปีสำหรับชุมชน หรือจัดกิจกรรมทางพุทธศาสนาที่สำคัญ เช่น
การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมาให้ประชาชนนมัสการ

(5) ช่วยทำความสะอาดวัดและบริเวณภายในวัด
ให้ปราศจากสิ่งปฏิกูลหรือสิ่งที่จะทำให้วัดดูไม่สะอาด
ดูไม่เจริญหูเจริญตา รมไปถึงไม่ควรนำสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ไปปล่อยภายในวัด

ขั้นตอนกิจกรรม

1. ครูให้นักเรียนจับคู่ (คนที่นับถือศาสนาเดียวกัน)
หากมีเศษเหลือ 1 คน ให้นักเรียนจับเป็นกลุ่ม 3 คน (คละศาสนา
ได้ตามความเหมาะสม)
2. ครูแจกใบกิจกรรมเรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถานโดย
ให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันพิจารณาและเขียนตอบในใบกิจกรรม
(เขียนคำตอบให้ไปในทิศทางเดียวกัน)
3. ครูสุ่มนักเรียนเพื่อนำเสนอใบกิจกรรมและอธิบายเพิ่มเติม

ใบกิจกรรม เรื่อง การบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถาน
รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนบอกความสำคัญของศาสนสถาน พร้อมยกตัวอย่างการบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถาน
ของศาสนาตนเอง

ยกตัวอย่างการบำเพ็ญประโยชน์ในศาสนสถานของศาสนาตนเอง (อย่างน้อย 4 กิจกรรม)
ศาสนา .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรม

นักเรียนเห็นด้วยกับคำพูดนี้หรือไม่ อย่างไร...

“ศาสนสถาน ไม่ค่อยมีความสำคัญหรอก”

“การบำเพ็ญประโยชน์และการบำรุงรักษาวัด
เป็นหน้าที่ของพระและคนในวัดไม่ใช่หน้าที่ของเราหรอก”

ศาสนสถานเป็นศูนย์กลางของสังคมและชุมชน ดังนั้นการ
บำเพ็ญประโยชน์และบำรุงรักษาศาสนสถานจึงเป็น
สิ่งสำคัญเพื่อเป็นการสืบทอดและบำรุงรักษาศาสนาให้
สามารถตั้งมั่นอยู่ได้ในสังคม ซึ่งสามารถทำได้โดยการ
ร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดี ร่วมกิจกรรมและปกป้องดูแล
รักษาศาสนสถาน ในโอกาสต่าง ๆ

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง บทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่ศาสนา

ดาวน์โหลดเอกสารได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

